

به نام خدا

**اظهار نظر کارشناسی درباره:**  
**«طرح برخی احکام مربوط به اصلاح ساختار بودجه کل کشور»**  
**(اعاده شده از شورای نگهبان (۱))**



**مقدمه**

طرح برخی احکام مربوط به اصلاح ساختار بودجه کل کشور در جلسه علنی مورخ ۱۳۹۹/۰۹/۲۵ به تصویب مجلس شورای اسلامی رسید و جهت انطباق با موازین شرع و قانون اساسی به شورای محترم نگهبان ارسال شد. طرح مزبور با ایراداتی (ابهام و مغایرت با اصل ۸۵ قانون اساسی) از سوی این شورا مواجه شد و جهت بررسی و رفع این ایرادات از سوی مجلس شورای اسلامی به کمیسیون برنامه و محاسبات ارجاع گردید. این کمیسیون مصوبه خود را در تاریخ ۱۳۹۹/۱۰/۳۰ به تصویب رسانده است که در ادامه به بررسی آن می‌پردازیم.

**بررسی مصوبه کمیسیون**

در راستای رفع ایرادات شورای محترم نگهبان، پیرامون ابهام در خصوص نحوه اجرای جزءهای (۱) و (۲) بند «الف» ماده واحده نسبت به نهادهای نظامی و امنیتی، عبارت «با رعایت ملاحظات نظامی و امنیتی» را اضافه نموده است. هرچند عبارت فوق‌الذکر کلی است و در مقام اجرا تاب تفاسیر مختلف را دارد، به نظر می‌رسد با اضافه نمودن عبارت فوق‌الذکر ایراد شورای نگهبان رفع شده است. با رعایت آیین نامه داخلی مجلس پیشنهاد می‌شود بجای الحاق عبارت مزبور تصریح شود که: اجرای جزءهای (۱) و (۲) بند «الف» ماده واحده نسبت به نهادهای نظامی و امنیتی پس از اذن فرماندهی کل قوا مجاز است.

در جزء (۳) بند «الف» ماده واحده که به موضوع ساماندهی پرداختهای حمایتی از محل بودجه عمومی پرداخته شده است، شورای نگهبان دو ابهام در خصوص «منظور از ساماندهی پرداختهای حمایتی» و «رعایت حرمت افراد ساماندهی پرداختهای حمایتی» مطرح کرده است. کمیسیون به منظور رفع ابهام نخست عبارت «ساماندهی فهرست کلیه افراد دریافت‌کننده کمک‌های حمایتی» را جایگزین می‌کند. بدین ترتیب کمیسیون منظور خود را از پرداختهای حمایتی، تهیه فهرست دریافت‌کنندگان کمک‌های حمایتی می‌داند. کمیسیون در راستای رفع ابهام دوم شورای نگهبان، به منظور حفظ حرمت افراد، عبارت «با رعایت سطوح دسترسی» را اضافه کرده است. اگرچه عبارت مزبور، کلی و دارای ابهام است، اما به نظر می‌رسد رافع ایراد شورای نگهبان باشد.

مخصوص سخن علنی

مشخصات طرح

دوره یازدهم - سال اول

شماره ثبت:

۱۸۵

شماره چاپ:

—

تاریخ چاپ:

—

معاونت مطالعات  
حقوقی

مشخصات گزارش

شماره مسلسل:

۲۴۰۱۷۴۶۷

تاریخ انتشار:

۱۴۰۰/۱/۲۳



جزء (۴) بند «الف» ماده واحده بیان می‌کند: «تحویل خوراک از جمله نفت خام و میعانات گازی به اشخاص حقیقی و حقوقی با سازوکار ضمانت بانکی یا اعتبار اسنادی و تسویه آن حداکثر ظرف مدت سه‌ماه از زمان تحویل». شورای نگهبان با اشاره به شرایط اقتصادی کشور و نحوه سرمایه‌گذاری‌ها، لزوم تسویه همه موارد موضوع این جزء در مدت مشخص را دارای ابهام می‌داند. کمیسیون در جهت رفع این ایراد، به انتهای این جزء عبارت «با رعایت مفاد قانون حمایت از صنایع پایین دستی نفت خام و میعانات گازی با استفاده از سرمایه‌گذاری مردمی و اصلاحات و الحاقات بعدی آن» اضافه می‌نماید. به نظر می‌رسد کمیسیون با اصلاح فوق، با تعیین ضوابط قانونی حاکم بر تسویه، در راستای رفع ایراد شورای نگهبان قدم برداشته است.

در جزء (۶) بند «الف» ماده واحده، دولت مکلف شده است میزان افزایش حقوق و مزایای شرکت‌ها، بانک‌ها و مؤسسات انتفاعی وابسته به دولت و دستگاه‌های استفاده‌کننده از بودجه عمومی را مشخص کند. شورای نگهبان در این خصوص این ابهام را مطرح کرده است که آیا دولت می‌تواند برای دستگاه‌هایی که صرفاً بخشی از منابع خود را از محل بودجه عمومی استفاده می‌کنند نیز میزان افزایش حقوق و مزایای آن‌ها را مشخص کند؟ وجه این ابهام، ایراد داشتن تعیین تکلیف مجلس در خصوص سقف حقوق و مزایا برای اشخاص شاغل در بخش غیردولتی است. کمیسیون در جهت رفع ایراد فوق‌الذکر، عبارت «برای پرداخت حقوق و مزایا» را به انتهای این جزء اضافه می‌کند. در حقیقت کمیسیون، دستگاه‌هایی را که از بودجه عمومی برای پرداخت حقوق و مزایا به کارمند خود استفاده می‌کنند، مشمول حکم این جزء دانسته است. به نظر می‌رسد با این اصلاح، ابهام رفع شده و ایرادی متوجه آن نیست. موارد فوق، موارد مهم و محل بحث در خصوص مصوبه کمیسیون است که تقدیم شد. به نظر می‌رسد که سایر ایرادات شورای نگهبان به مصوبه، توسط کمیسیون رفع شده است؛ لذا از تکرار آن پرهیز می‌گردد.

#### جمع‌بندی

نظر به اصلاحات صورت گرفته در مصوبه کمیسیون، به نظر می‌رسد ایرادات شورای نگهبان توسط کمیسیون مرتفع گردیده است.